IL-HDAX-IL HADD MATUL IS-SENA (2018) X’INHI L-KNISJA ?

Contributed by Frans Galea
Sunday, 17 June 2018

Din
hija il- Liturgija tal-Hdax il-Hadd matul is-Sena bi hsibijiet min Joe Rapa.

X’inhi l-Knisja ? Mistoqsija ta'raq ! Ta'raq anke fi |minijietna meta 'afna li ma tantx jinkwetaw fuqha jg'idu li l-influwenza tag'ha qed tisparixxi minn pajji|na kif sparixxiet minn 'afna pajji|i sekulari||ati. Malli ssemmi l-Knisja ibqa’ ert li fta't su!!ett ja'raq u, b’sorpri|a, jinteressa lil 'afna. Iktar kemm il-bniedem isir « tad-dinja » iktar isibha bi tqila jifhem il-Knisja u jippretendi u jiddetta li l-Knisja trid issir b'alu, « biex ma tinqatax min-nies », jg'idu.

Nistg'u nirrispondu din il-mistoqsija billi ng'idu x’mhix il-Knisja. Il-Knisja ta’ esù Kristu mhix xi Saltna ta’ din l-art. Kristu sej'ilha « Saltna » b'alma sejja' lilu nnifsu « Sultan » « imma mhux ta’ din l-art », Hu qal. Hafna minn !ol-Knisja stess waqg'u f’din it-tentazzjoni fl-img'oddi, u dan irri|ulta f’pompi |ejda u palazzi g'al dawk li mxew l-aktar ’il quddiem fit-tmexxija tag'ha. Dan !ab ukoll marda ; marda ta’ kompromessi u anke ftehim ma’ gvernijiet u mexxejja tad-dinja li kienu 'atja ta’ dnubiet kbar.

Il-Knisja ma tiddependix fuq kollox minn kemm in-nies tag'ha huma kapa i jmexxu, jorganizzaw u jkunu nteli!!enti. Lanqas il-qdusija tag'ha ma tiddependi fuq il-merti u t-« tjieba » tal-bnedmin. Anke hawn, il-Knisja !ieli ediet g'al din it-tentazzjoni u ppruvat tikkopja d-dinja billi torganizza ru'ha tajjeb, tag'mel statisti i, statuti, ti!bor flus g'al pro!etti, issir brava fl-u|u tal-midja moderni… issir dejjem iktar effi jenti.

Lanqas hemm g'alfejn il-Knisja tag'mel 'afna
storbju, tag'mel pressjoni, tkun vjolenti b’mod makakk biex tikseb kisbiet
temporanji u li jdumu ftit, b'al kull 'a!a o'ra materjali. Il-Knisja m’g'andhiex g'alfejn tkun popolista
u titkellem b’mod li jintog'!ob biex issir popolari. Dan !ieli
sar fl-img'oddi u llum hawn min g'andu nostal!ija g'all-Knisja ta’ sittin sena
ilu u iktar meta l-Knisja kienet « tikxef snienha » u tbe||a’
l-g'edewwa.

U lanqas ma hi l-Knisja xi NGO kbira ;
organizzazzjoni bi storja antika ta’ karità.
Il-missjoni tag'ha mhix prin ipalment biex tkun pre|enti fil-pajji|i
l-fqar u titma’ lill-foqra, anke jekk dan hi tag'mlu wkoll u tag'mel tajjeb u
tkun qed tobdi lill-Img'allem tag'ha meta tag'mlu. Imma l-Knisja mhix NGO. Hafna jixtiquha li tkun hekk. Anzi, id-dinja tirrispettaha meta tkun hekk.
Il-Knisja trid li l-Knisja tkun NGO u hekk ma to'loqx problemi billi tkun
sinjal li mhux il-materjali biss je|isti.

Hemm 'afna affarijiet o'ra li mhix
il-Knisja. Il-Knisja mhix Saltna ta’ din
l-art g'ax hi mag'mula minn nies umli li skoprew li fi Kristu hemm g'ana u sens
g'all-&ajja li d-dinja mhix kapa i tag'ti.
Bl-arroganza tag'ha b’kollox, id-dinja hi mi||ew!a lill-mewt. Kulma g'andha d-dinja qed imut. Kollox jit'assar, imma l-bniedem g'andu 'olma
ta’ eternità ; i!orr fih vojt li l-etern biss jista’ jimla, u issa jew
imbag'ad kull bniedem ji!i wi   imb’ wi   ma’ din l-ener!ija mo'bija !ewwa fih.

Il-Knisja hi mag'mula minn nies dg'ajfa. Alla g'a|el lil I|rael, l-aktar dg'ajjef fost
il-!nus. Hu g'a|el sajjieda b'ala l-ewwel
dixxipli. Hu jkompli jag'|el nies li
jafu li huma dg'ajfa u li kulma g'andhom hu grazzja. Dan Alla jag'mlu u jer!a’ jag'mlu biex tidher
il-glorja tieg'u u mhux tal-bnedmin.
Gwaj g'all-bniedem meta jikseb il-glorja : kbira tkun il-waqg'a
tieg'u. G'alhekk huwa l-Ispirtu s-Santu
li jmexxi l-Knisja u mhux dak jew l-ie'or.
U ter!a’, l-Knisja hi qaddisa mhux g'ax hi mag'mula qaddisa min-nies,
mill-membri tag'ha, imma g'ax fiha jg'ammar il-Qaddis. Il-membri tag'ha huma qaddisin ukoll g'ax !ew
imqaddsa mill-Misteru tal-G'id ta’ Kristu.
Huma qalu « Iva ! » lil Alla b’qalbhom kollha, imma
b’daqshekk ma sarux qaddisin. Huma
'allew lil Alla jag'milhom qaddisin, u llum, b'al dejjem, il-Knisja hi mimlija
nies qaddisa li ja'sbu li huma midinbin u ag'ar minn kul'add !

Il-Knisja hi « fqira »
g'ad-dinja. Tajjeb ! Hekk g'andu jkun. Id-dinja ma tifhimx fil-Verità. Dak li jimpressjona d-dinja hu falz minnu

nnifsu. Dak li ji!bed l-applaws
tad-dinja hu frug'a. Il-Knisja li waqqaf
Kristu hi fqira, bla influwenza, bla setg'a, mag'mula minn nies normali li ma
jiswewx. Hekk kienet il-Knisja
fil-bidu. Imma kienet din il-Knisja li
'akmet lill-Imperu Ruman, 'a!a li 'add ma g'amel qabel. Kienet din il-Knisja li ma tg'ajjatx u ma
tbe||ax li ni||let lill-Imperaturi ta’ Ruma g'arkupptejhom quddiem
Kristu !

Il-Knisja tassew li minn dejjem g'enet
lill-fqir, lill-imsejken, lill-imwarrab.
L-Istorja tixhdu dan ! Min
waqqaf l-universitajiet g'all-ewwel darba ? Min feta' djar ta’ kenn g'all-orfni u
!abarhom mill-!u' u l-mard tat-toroq ?
Min 'enn g'ar-romol meta l-gvernijiet qajla kienu je|istu ? Min g'allem lill-fqar jaqraw u jiktbu u
'e!!i!hom jitg'allmu snajja li bihom bnew katidrali meravilju|i li huma
l-glorja tal-bniedem ? Min g'aqqad
l-Ewropa fi spirtu wie'ed komuni, fidi wa'da, kultura wa'da ? Dawn u tant o'rajn kienet il-Knisja li
wettqithom g'ax fiha hemm l-Im'abba ta’ Alla tg'ammar g'all-bniedem. Imma l-Knisja mhix NGO ! Mhux din hija l-missjoni ewlenija tag'ha u
jekk nintilfu fl-attivi|mu b'ala l-unika triq inkunu qed naljenaw ru'na. Il-Knisja qeg'da fid-dinja biex tkun Kristu
'aj pre|enti hawn. Hu veru li Kristu
fejjaq u tema’, imma mhux din kienet il-missjoni ewlenija tieg'u. Hu !ie biex imut g'all-bniedem u jqum biex
ji!!ustifikah u jag'tih ix-Shalom, is-Sliem, billi jfejqu minn !ewwa u mhux
minn barra. Dan hu x-xog'ol
tal-Knisja : li xxandar lil Kristu b'ala l-Wa'dieni li jaf x’inhi
l-problema tal-bniedem u li din qeg'da f’qalbu u mhux f’!ismu. Meta tag'mel dan il-Knisja ma tibqax popolari mad-dinja. Jg'ajruha li tifred, hi
fundamentalista, anke omofobika !
Hi li tag'ti 'ajjitha, b'all-Img'allem, biex issalva l-bniedem, u
jg'ajjruha li hi g'adu tal-bniedem g'ax ir-reli!jon i!!ib il-!lied, il-firda,
id-differenza !

Huwa meta l-Knisja ssir tixbah dejjem iktar
lill-Qaddej ta’ Jahweh li lema' Isaija, li hi ssir il-Knisja awtentika ta’
Kristu.

L-Ewwel Qari

Alla huwa Sid l-Istorja. Kull min jemmen f’Alla, jemmen f’dan, anke
jekk sikwit dan ma jidhirx minn dak li jkun ji!ri madwarna. Il-bniedem ja'seb li j!ib il-pa i hu, li
jie'u 'sieb din il-pjaneta hu, bil-politika u l-'sieb tieg'u. Min g'andu g'ajnejn tal-Fidi jara li Alla
jo'ro! il-!id g'all-bniedem mill-i|balji li hu jwettaq.

U jekk Alla hu Sid l-Istorja, g'ax inkella

x’Alla hu, Huwa wkoll Sid l-Istorja tal-Knisja.
Huwa Hu li jmexxiha, jnaddafha, ji|borha, jisqija, j'ammlilha l-'amrija
ta’ madwarha u jdemmilha biex jag'tiha s-sustanzi. Hu jinqeda bin-nies, bil-profeti li jibg'at,
anke bis-sistema tag'ha, imma huwa Hu l-qawwa mo'bija fil-Knisja. E|ekjel dan lem'u f’vi|joni, f’forma ta’
parabbola.

I|rael kien sar si!ra kbira, imma minnha
l-Mulej qata’rimja |g'ira, tarja li kien il-Messija li twieled minn
I|rael. Huwa |era’ din ir-rimja f’post
g'ammiel u saret si!ra enormi li ta'tha !ew jistkennu l-bnedmin minn kull !ens
u lingwa. Kristu sar Knisja li firxet
il-frieg'i tag'ha kullimkien. Hija
Kattolika, ji!fieri Universali. Mhemmx iswed
jew abjad, sinjur jew fqir, intelli!enti jew ta’ bla skola, sid jew ilsir…
kul'add hu a'wa g'ad-dell ta’ din is-si!ra.
Dak li t-Torri ta’ Babel fired, il-Knisja g'aqqdet. Imma huwa Alla li jista’ jnixxfilha l-weraq
tag'ha, jew inkella j'addarha wara |-|mien ta’ nixfa.

Qari mill-Ktieb tal-Profeta E|ekjel. 17, 22-24

Dan
jg'id Sidi l-Mulej:

"Jien
naqta' mill-qu ata ta - edru l-g'oli,

minn
tarf il-frieg'i l-g'olja, rimja |g'ira,

u
nxettilha fuq il-muntanja g'olja u kbira;

fuq
il-muntanja l-g'olja ta' I|rael inxettilha.

U
hi to'ro! il-frieg'i,

u
tag'mel il-frott,

u
ssir si!ra sabi'a ta - edru.

U
ta'tha jistkenn kull tajr tal-!wiena',

jistkennu
g'ad-dell tal-frieg'i tag'ha.

U
jag'rfu s-si!ar kollha tar-raba'

li
jien il-Mulej,

li
si!ra g'olja n ekkinha,

u
si!ra |g'ira nkabbarha;

nnixxef
is-si!ra l-'adra,

u
n-niexfa bil-weraq in'addarha.

Jien,
il-Mulej,

tkellimt,
u li g'edt nag'mlu."

Salm
Responsorjali

&afna
ja'sbu li “tkun tal-Knisja” jfisser li ti a''ad mill-gost tad-dinja,
tas-sabi', titlaq il-&ajja, ti a''ad, tkun dejjem bil-geddum. Din hi gidba li deffes ix-xitan fil-mo'' ta’

'afna. Din hija injoranza dwar il-Knisja
u dak kollu li tfisser. Mhux veru li
Kristu jrid je'odlok xi 'a!a. Anzi Hu
jrid jag'tik il-Fer', il-&elsien, l-Im'abba… u dan kollu “gratis”, ji!ifieri
b’xejn, bla ma jippretendi xejn. Kirstu
huwa g'otja s'i'a ta’ Alla g'all-bniedem li Hu 'alaq.

Il-bniedem
li “sab” lil Kristu huwa bniedem mimli gratitudni u radd il-'ajr; ma jafx kif
g'andu jg'id “Grazzi!!” lil Alla.
Is-Salmista jfa''ar lil Alla bil-kliem li ju|aw il-bnedmin imma huwa
t-ta'bit u t-'annin tal-qalb li l-a'jar li jesprimu l-Im'abba. In-Nisrani, il-ma'bub ta’ Kristu, huwa b'al
si!ra sabi'a tal-palm li l-qawwa tag'ha qeg'da fejn ma tidhirx. L-g'eruq 'oxnin tag'ha huma l-qawwa tag'ha. Dawn jin|lu
’l isfel 'afna sakemm isibu
l-ilma g'addej !ieri ta't id-de|ert mejjet.
U anke jekk xuxxitha hi ta't in-nar tax-xemx qalila, hi ma tinkeddx g'ax
il-'in kollu terda’ mill-ilma misterju| dejjem !ej.

Dan
hu n-Nisrani! Jekk Kristu ma jrid jie'u
xejn lil 'add, xorta ma wieg'edx &ajja 'afifa.
Min i'obb ma jafx joqg'od bi kwietu.
L-Im'abba hi l-isba' 'a!a u t-tbatija fl-Im'abba titlef in-niggie|a
tag'ha. Kemm hi a'jar &ajja bi tbatija
imma mimlija M'abba, milli 'ajja komda, ma jdejqek 'add, imma wa'dek, dejjem
wa'dek, dejjem bil-g'atx g'al tbissima.
Imma jekk in-Nisrani g'andu x-xemx tal-kuntrarju ti|re! fuqu, hu ma
jg'ejjiex, ma jiddejaqx, ma jaqtax qalbu, ma jgergirx… g'ax il-'in kollu jixrob
mill-ilma mo'bi tal-Im'abba tal-Mulej tieg'u.

U
anke jekk is-si!ra tixjie', tibqa’ tag'ti l-frott, tibqa’ tag'mel il-!id, u
tfa''ar lil Alla. Tibqa’ t'addar f’dinja
bla kulur g'ax kul'add 'siebu fih innifsu.

Ritornell: Tajjeb li nfa''ru l-Mulej.

Salm
92

Tajjeb li nfa''ru l-Mulej,

li ng'annu lil ismek, inti l-G'oli,

Nxandru fil-g'odu t-tjieba tieg'ek,

u billejl il-fedeltà tieg'ek,

Il-bniedem !ust b'all-palma j'addar,

b'al edru tal-Libanu jikber.

M'awwlin f'dar il-Mulej,

i'addru fil-btie'i tat-tempju ta' Alla
tag'na.

Sa fi xju'ithom il-frott jag'mlu,

kollhom 'ajja u 'dura,

biex ixandru li !ust hu l-Mulej, blata
tieg'i,

u ebda qerq ma jinsab fih.

It-Tieni Qari

L-arma sigrieta tan-Nisrani hi li hu g'andu ertezza,
“Assurance”, garanzija fil-fond ta’ qalbu li hu mhu se jmut qatt. &a jixjie', jimrad, u jmut !ismu kemm irid,
imma l-&ajja tibqa’ g'addejja, g'ax il-&ajja !ejja minn Alla u hu jaf li Alla
j'obbu b’Im'abba eternal. Din mhix ajta!
Dan mhux g'ax g'allmuhielu fid-duttrina.
&add mhu se jpo!!i rasu ta't mannara g'ax xi 'add qallu li hemm &ajja
o'ra. Il-Fidi hi li l-Mulej imisslek
qalbek fis-setg'a tal-Ispirtu s-Santu, u z-zkuk li int !bart b’dak li smajt fuq
Alla, jie'u n-nar fik u jsir &u!!ie!a li 'add u xejn ma jista’ jitfihielek! Dan hu veru.
Staqsi lil min !arrab dan.

It-tag'lim isir konvinzjoni, u din il-konvinzjoni dwar
l-Im'abba ta’ Alla u l-&ajja ta’ Dejjem tibdillek il-mod kif t'ares lejn
kollox: lejn is-salib, lejn in-nies, lejn l-Istorja li g'andek, lejn
il-problemi li qabel kienu donnhom muntanji imma li 'dejn i - ertezza tar-reb'a
fuq il-mewt, isiru |rar |g'ir. “A'na
ng'ixu bil-fidi”, jg'id San Pawl f’dan il-qari.
I - ertezza ma ti!ix biss minn 'wejje! li tara. &add minna ma mar fuq il-qamar, imma nafu li
fuqu jistg'u jin|lu n-nies g'ax erti li darba ni|lu.

Din il-Fidi hi rigal ta’ Alla. Jekk m’g'andekx, tista’ titlobha. Anzi nistiednek titlobha.

Qari
mit-Tieni Ittra ta’ San Pawl Appostlu lill-Korintin. 5, 6-10

&uti:
A'na
dejjem qalbna qawwija u nafu li sakemm indumu mlibbsa b'dan il-!isem, nibqg'u
'l bog'od mill-Mulej: g'ax a'na ng'ixu bil-fidi u
mhux bil-vi|joni.

A'na
qalbna qawwija u perswa|i li a'jar no'or!u minn dan il-!isem u mmorru noqog'du
g'and il-Mulej. G'alhekk
fuq kollox a'na nfittxu li nog'!bu lilu, sew jekk nibqg'u hawn, sew jekk
no'or!u minn dan il-!isem.

Je'tie!
li lkoll kemm a'na nidhru quddiem it-tribunal ta' Kristu, 'alli kul'add jie'u
skond it-tajjeb jew il-'a|in li jkun g'amel meta kien g'adu 'aj
fil-!isem.

Evan!elju

Kristu jrid li jkollu Knisja umli u dawn

il-parabboli li se nisimg'u jixhdu g'al dan.
Il-bidwi huwa dak li jevan!elizza.
In-Nisrani huwa evan!elista min-natura tieg'u. Jekk sab lil Kristu kif qatt jista’ jkun li ma jitkellimx fuqu. U jekk isib li l-kliem hu fqir wisq, jew hu dg'ajjef biex jitkellem quddiem 'addie'or jew anke f’widnejn 'addie'or, hu jista’ jxandar, jitfa’ |-|errieg'a billi jg'ix skont Kristu. Dan ikun 'afna mhux ftit.

A'na ngergur li ftit naraw frott fl-evan!elizzazzjoni. Donnu nitfg'u i|-|errieg'a u ma jikber xejn, anzi donnu li l-art qieg'da dejjem iktar titballat! Mhux veru! Kollox miexu lejn it-tajjeb, fis-sigriet. Il-Mulej jaf x’inhu jag'mel. In'allu f’idejh! Nitfg'u ir-responsabiltà tal-frott fuqu. L-ispallejn ta’ Alla jifil'u g'al 'afna responsabiltà, tbizax!

Il-Knisja qeg'da f’idejn tajba... M’hemmx g'alfejn noqog'du nifta'ru li 'add ma jista’ g'aliha. Dan hu kliem fierag' tal-bnedmin. Anzi hu tajjeb li ng'addu min-nixfa, minn |mien fejn dak kollu li kien jidher sabi' f’g'ajnejna, sejjer lura. Tib|ax.
&aliha ti|re! ix-xemx. Ftakar li s-si!ra l-vera tinsab mhux mill-'amrija ’l fuq, i|da ta't, fejn hemm l-g'eruq li ma jinta'qux mir-riefnu, u fejn hemm l-ilma tal-Ispirtu s-Santu g'addej li n-nixfa ma tafx bih.

Fidu ja f’Alla! Kemm fil-&ajja tag'na personali, kif ukoll fil-&ajja tal-Knisja.

Versett: Hallelujah. Ilqg'u bil-'lewwa l-kelma m'awla fikom, li tista’ ssalvalkom irwie'kom. Hallelujah.

F’dak i|-|mien: esù qal lill-kotra tan-nies: "Is-Saltna ta' Alla hi b'al meta ra!el ikun xe'et i|-|errieg'a fl-art. Rieqed jew imqajjem, billejl jew binhar, i|-|errieg'a tinbet u tikber, bla ma jaf kif. L-art trodd minnha nfisha l-ewwel il-barma, mbag'ad is-sbula, mbag'ad il-qam' mimli fis-sbula. U meta l-frott isir, malajr il-bidwi jmidd idu g'all-min!el, g'ax ikun wasal |mien il-'sad."

U qal: "Ma' xiex sejrin inqabbluha s-Saltna ta' Alla, jew b'liema parabbola

nfissruha? Qisha |errieg'a tal-mustarda; din meta tin|ara' fil-'amrija, hi l-i ken fost i|-|rierag' kollha fuq l-art; imma wara li tin|ara' tikber u ssir l-akbar wa'da fost il-'xejjex kollha, u to'ro! frieg'i wesg'in, hekk li l-g'asafar ta' l-ajru jkunu jistg'u jistkennu g'ad-dell tag'ha."

B''afna parabboli b'al dawn kien ixandrilhom il-kelma, kif kienu jistg'u jifhmuha huma, u ming'ajr xi parabbola ma kienx ikellimhom; imma lid-dixxipli tieg'u, meta kien ikun wa'du mag'hom, kien ifissrilhom kollox.